

Proxyn klar för användning efter försöksverifiering

Virvelteknik i Gävle har under lång tid arbetat med sin beluftare Proxy. Med hjälp av Proxy-metoden kan ammoniak i bl a flytgödsel brytas ned, för att förhindra emissioner och därmed lukt utan något tillsatt medel än vanlig luft. Nu är försökstiden över och de resultat som tidigare visades har verifierats.

Luktreduktion

Syret i luften hygieniserar flytgödseln och reducerar anaeroba smittämnen och sjukdomsframkallande bakterier eller avdödar dessa. Dessutom omvandlas ammoniak (NH₃) och ammonium (NH₄) till nitrat (NO₃). Gödseln homogeniseras också vilket leder till mindre svämtäcke.

Starkt undertryck

Syretillsättningen i gödseln åstadkoms genom att luft tillsätts under mycket starkt undertryck, som en tromb. Detta sker genom en centripetal virvelteknik, genom Proxyn, som frambringar mycket snabba och kraftiga rörelser i gödseln via den tillförda luften. Med denna teknik skapas en mycket kraf-

Rolf Ahlström. Uppfinnaren av Proxyn, som syresätter gödseln och omvandlar bl a ammoniak till nitrat = luktreduce-rande.

tig rörelse i hela mediet, vilket gör att det på kort tid uppnås syremättnad på ett kostnadseffektivt sätt. Utan tillsättning av något annat medel än luft. (se GRIS 9 2002)

Temperaturhöjning

Vid gödselbehandling med Proxyn höjs temperaturen. Denna temperaturförhöjning kan tillvaratas för att användas på annat håll i företaget, t ex vid foderfermentering och/eller uppvärmning av golv. En mycket stor fördel är omvandlingen av ammoniak, NH₃, till andra kväveföreningar, NO₃.

Vid lufttillsättningen i gödseln sker flera

intressanta saker. pH i gödseln blir lägre. De anaeroba bakterierna avdödas mer eller mindre, eftersom de inte tål syret. Det innebär mindre mängd av dessa, ofta sjukdomsframkallande, bakterier vid spridning av gödseln. Särskilt om gödseln sprids på vallar eller på betesmarker. En annan effekt är att ammoniak och ammoniumkvävet (NH₄-N) ombildas till nitrat (NO₃) eftersom syre tillförs. Då det blir klart mindre med ammoniak, reduceras lukten från gödseln (till fördel för miljön, närboende och företags ekonomi).

Mer tillgängligt

Det bundna kvävet i gödseln frigörs och

Inget svämtäcke med Proxy

Vid användning av Proxy-metoden blir det inget svämtäcke på gödselbehållarna. Det behövs inte. Det behöver myndigheterna känna till. Annars kanske de kräver det. Ammoniak är ombildad till nitrat och ammoniumkväve, vilka inte avdunstar. Svämtäcket är till för att förhindra ammoniakemission. Finns ingen sådan avdunstning behövs inget svämtäcke.

Detta är något som myndigheterna absolut måste vara införstådda med och ta del av. Tror de inte på det får de göra mätningar och egna inandningsprov! Detta kan vara början för att helt uppnå miljö kvalitetsmålet!

Tillförseln av luft i gödseln avdödar till stor del de anaeroba bakterier som eventuellt finns.

Det som ingen vet är hur markens djurliv reagerar, med ett eventuellt högre syreinnehåll. Men i välrdänerad mullrik jord finns ett större antal bl a maskar. Detta förbättrar miljön i dubbel, tredubbel, bemärkelse (mindre lukt, bättre markliv och ökad näringstillgänglighet hos gödseln).

Nils Andersson

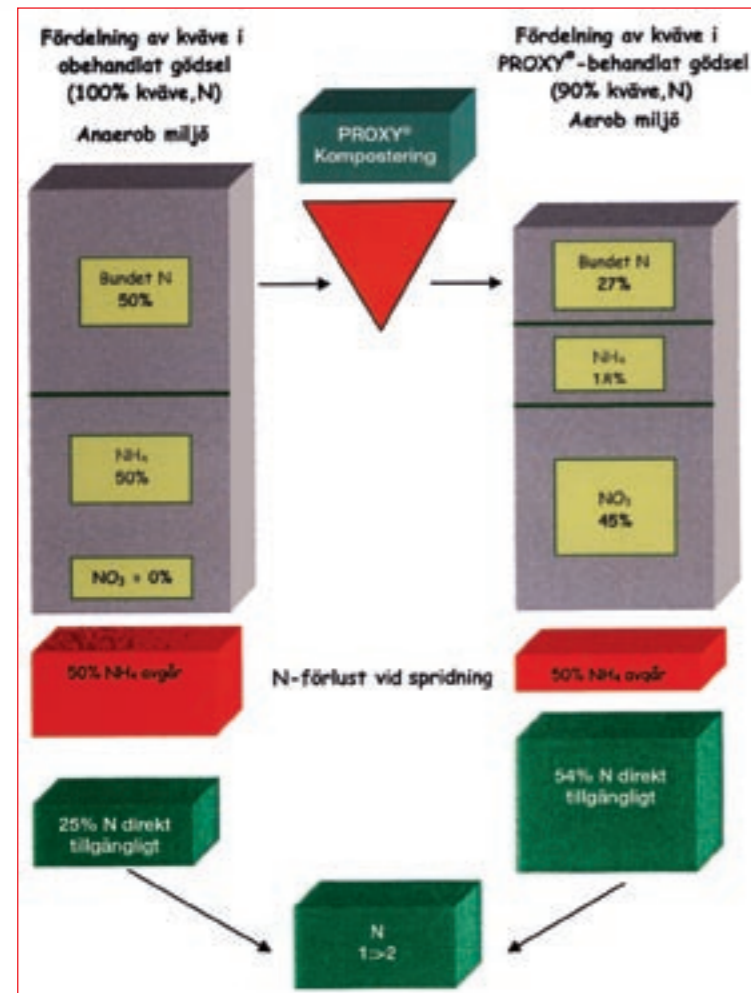

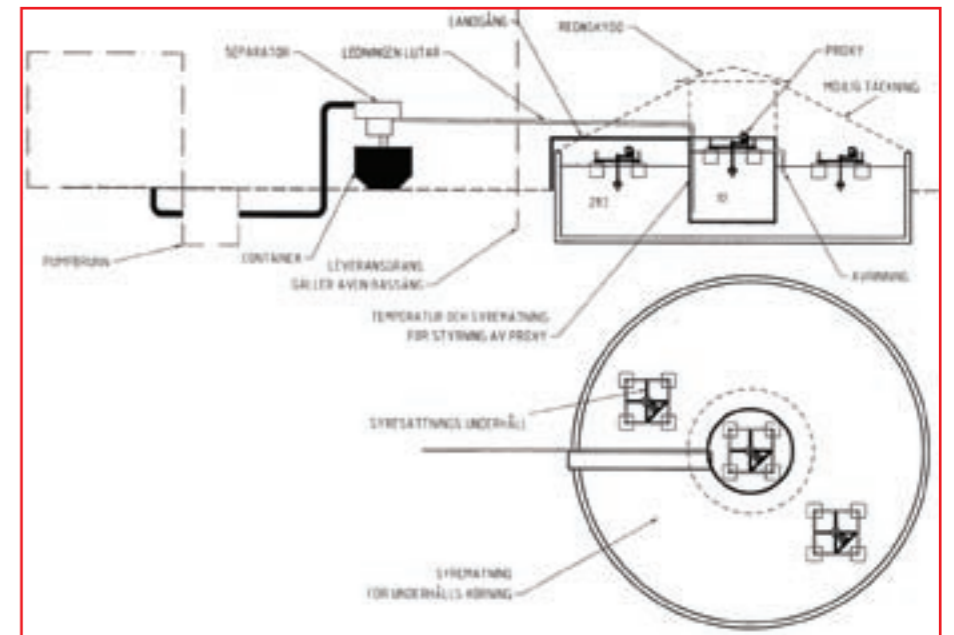
Bild av kvävet omfördelning i Proxybehandlad gödsel enligt försöksresultat. Det blir dubbelt så mycket växttillgängligt kväve efter en Proxy-behandling än utan. Hänsyn har inte tagits till förluster vid lagring.

Eftersom anläggningarna i dag är mycket stora kommer gödseln inte att bli helt färdigbehandlad av Proxyn i pumpbrunnen. Därför finns några stycken monterade i den gödselbehållare dit gödseln pumpas.

blir därmed mer lättillgängligt för växterna i marken. Enligt danska försök var kvävet tillgänglighet till växter klart högre för gödsel med lägre pH. Därmed blev skördarna högre. Tillförd näring via handelsgödsel kan därmed minskas. Både en ekonomisk fördel och miljöfördel!

Vid minskat svämtäcke på gödselbehållaren och med homogenare gödsel minskar omrörningsbehovet i samband med gödselspridningen. Kostnadsbesparande och luktminskande!

Det som Virvelteknik nu ska göra är att söka pengar till några försöksanläggningar. Dessutom ska det under sommaren utföras några studier för att se om denna behandlade gödsel har positiv effekt på grödorna. Det återkommer vi till.

1,04 kr per kg sugga är för litet

1.04 kr per kilo fick Anders Johansson, Klagstorp, för en utslagssugga som vägde 275 kg. Det blir 286 kr.

-Har jag levererat till Tyskland i stället, kan jag ha fått ca 1 000 kr, säger han. Där betalar man bättre för feta suggor. Anders ifrågasätter om inte Swedish Meats ska överlåta sin slakt av suggorna till någon extern part, som kan placera dem på marknaden till bättre pris.

-Att få anständigt betalt för suggorna är motorn i smågrisuppfödningen och särskilt rekryteringen, understryker han. Prissättningen på suggor måste vara helt skev i Sverige, eftersom enbart filén är värd mer. Det är inte svårt att konstatera, när jag köper tillbaka den i butiken!

-Vi styckar inte suggor själva. Vi exporterar ca 25 % till Tyskland, säger Magnus Lagergren, Swedish Meats. Våra suggnoter är grundade på kalkyler och vi får inte ut mer från marknaden än vi betalar till uppfödarna.

Men han säger också att avvikande suggor kan kostnadsbelastas för avvikelser och därmed blir priset lågt. Om fett går till destruktion, blir det en kostnad för slakteriet i stället för intäkt och detta markerar vi med ett lågt pris. /LG

Lithells vd slutar och blir vd för Lännen

Matti Karppinen, vd för Atria-koncernens dotterbolag Lithells AB, har utnämnt till verkställande direktör för Lännen Tehaata Ab. Matti slutar sin anställning på Lithells i slutet av augusti. Lännen har två stora divisionen, en livsmedelsdivision och en för lantbruk. Omsättningen är 474 miljoner euro. Antalet anställda är ca 1 000 personer. Matti har erfarenheter både från företagsledning och som marknadschef. /LG

Hans Højer FarmTech a/s
 Försäljning och service ring: 0045-55 45 05 50, fax 0045-55 45 05 51
 www.farmtech.dk info@farmtech.dk

Torrfooder **da/tec** Inventarier **PanelTech a/s** Ventilation & våtfooder **Fancom**
 inventar til effektive svineproducenter AGRI-COMPUTERS

SA 010 "Hälsodryck" för dräktiga suggor

Förebygger grisningsfeber
Mera modersmjölk
Ökad lönsamhet

TERRA NOVA
 TerraNova Svenska AB
 Box 34, 730 40 Kolbäck
 Tel 0220-37 410 Fax 0220-37 411

Försäljning **Kurt-Holger Eriksson**
 Tel 0430-308 07, 0708-305 949
 Fax 0430-305 94

GRISPRODUCENTER I HALLAND!
 Grisar från Halland uppfyller vår målsättning om korta gristransporter för bästa djuromsorg och miljö

Anmäl dina grisar till oss!
Vi har marknadens bästa avräkningspriser
AB GINSTEN SLAKTERI, Harplinge Tel 035-171 600, 070-594 82 72

SLAKTERIET I HALLAND **AB GINSTEN**